ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (druhá komora)

z 8. mája 2008 *

Vo veci C-39/07,

ktorej predmetom je žaloba o nesplnenie povinnosti podľa článku 226 ES, podaná 1. februára 2007,

Komisia Európskych spoločenstiev, v zastúpení: H. Støvlbæk a R. Vidal Puig, splnomocnení zástupcovia, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalobkyňa,

proti

Španielskemu kráľovstvu, v zastúpení: M. Muñoz Pérez, splnomocnený zástupca, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalovanému,

* Jazyk konania: španielčina.

SÚDNY DVOR (druhá komora),

v zložení: predseda druhej komory C. W. A. Timmermans, sudcovia L. Bay Larsen, P. Kūris, J.-C. Bonichot a C. Toader (spravodajkyňa),

generálny advokát: M. Poiares Maduro,
tajomník: R. Grass,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednávaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Komisia Európskych spoločenstiev svojou žalobou navrhuje, aby Súdny dvor určil, že Španielske kráľovstvo si tým, že neprijalo všetky opatrenia potrebné na prebratie smernice Rady 89/48/EHS z 21. decembra 1988 o všeobecnom systéme uznávania diplomov vyššieho vzdelania udelených pri ukončení odborného vzdelávania a prípravy v dĺžke trvania aspoň troch rokov (Ú. v. ES L 19, 1989, s. 16; Mim. vyd. 05/001, s. 337), pokiaľ ide o povolanie nemocničného farmaceuta, nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú z tejto smernice.

Právny rámec

Právna úprava Spoločenstva

Smernice 85/432/EHS a 85/433/EHS

2 Dňa 16. septembra 1985 Rada prijala smernicu 85/432/EHS o koordinácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení týkajúcich sa určitých činností v oblasti farmácie (Ú. v. ES L 253, s. 34; Mim. vyd. 06/001, s. 129, ďalej len „smernica 85/432“).

3 Podľa článku 1 ods. 1 smernice 85/432:

„Členské štáty zabezpečia, že držitelia diplomu, osvedčenia alebo iného oficiálneho dokladu o formálnych kvalifikáciách v oblasti farmácie, spĺňajúcich podmienky určené v článku 2, majú prinajmenšom právo na začatie a vykonávanie činností uvedených v odseku 2, pričom musia v prípade potreby splniť požiadavku doplňujúcej profesionálnej praxe.“

4 Článok 3 smernice 85/432 stanovuje:

„Najneskôr tri roky po uplynutí lehoty uvedenej v článku 5 predloží Komisia Rade vhodné návrhy na špecializácie v lekárnictve, a najmä v nemocničnom lekárnictve. Rada preskúma tieto návrhy do jedného roka.“

5 Dňa 16. septembra 1985 Rada prijala smernicu 85/433/EHS o vzájomnom uznávaní diplomov, osvedčení a iných dokladov o formálnych kvalifikáciách farmaceutov vrátane opatrení na uľahčenie účinného uplatňovania práva usadiť sa pre určité farmaceutické činnosti (Ú. v. ES L 253, s. 37; Mim. vyd. 06/001, s. 132, ďalej len „smernica 85/433“).

6 Článok 2 ods. 1 smernice 85/433, zmenenej a doplnenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2001/19/ES zo 14. mája 2001 (Ú. v. ES L 206, s. 1; Mim. vyd. 05/004, s. 138), stanovuje:

„Každý členský štát uzná diplomy, osvedčenia a iné doklady o formálnych kvalifikáciách uvedené v prílohe udelené štátnym príslušníkom členských štátov inými členskými štátmi v súlade s článkom 2 smernice 85/432… a poskytne im na svojom území rovnakú účinnosť, pokiaľ ide o začatie a vykonávanie činností uvedených v článku 1, ako majú diplomy, osvedčenia a iné doklady o formálnych kvalifikáciách podľa prílohy, ktoré sám vydá.“

7 Španielsky diplom uvádzaný v predmetnej prílohe je diplom o vzdelaní vo farmácii („Título de licenciado en farmacia“).

Smernica 89/48

8 Článok 1 smernice 89/48, zmenenej a doplnenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2001/19/ES, stanovuje:

„Pre účely tejto smernice budú platiť nasledovné definície:

a) diplom: akýkoľvek diplom, osvedčenie alebo iný doklad o formálnej kvalifikácii, alebo akýkoľvek súbor takých diplomov, osvedčení alebo iných dokladov:

— ktorý bol udelený príslušným orgánom niektorého členského štátu a označený v súlade s jeho vlastnými zákonmi, inými právnymi predpismi alebo správnymi opatreniami,

— ktoré dokazujú, že držiteľ úspešne ukončil minimálne trojročné nadstavbové štúdium, denné alebo na čiastočný úväzok v rovnocennej dĺžke trvania, na univerzite alebo inej vysokej škole alebo inej vzdelávacej inštitúcii na rovnakej úrovni a kde sa vyžaduje, že úspešne ukončil odbornú prípravu, ktorá sa vyžaduje k štúdiu v nadväznosti na úplné stredné vzdelanie, a

— ktorý preukazuje, že držiteľ má odbornú kvalifikáciu požadovanú na začatie alebo vykonávanie regulovaného povolania v tom členskom štáte,

za predpokladu, že vzdelanie a príprava potvrdené diplomom, osvedčením alebo iným dokladom formálnej kvalifikácie boli absolvované hlavne v rámci spoločenstva, alebo jeho držiteľ má trojročnú odbornú prax potvrdenú členským štátom, ktorý uznal diplom, osvedčenie alebo iný doklad o formálnej kvalifikácii z tretej krajiny.

…

c) regulované povolanie: regulovaná odborná činnosť alebo rozsah činností, ktoré predstavujú toto povolanie v niektorom členskom štáte;

d) regulovaná odborná činnosť: odborná činnosť, pokiaľ začatie alebo vykonávanie takejto činnosti alebo jednej z jej spôsobov vykonávania v členskom štáte predpokladá priamo či nepriamo v zmysle zákonov, iných právnych predpisov alebo správnych opatrení vlastnenie diplomu. Nasledovné bude osobitne predstavovať spôsob vykonávania regulovanej odbornej činnosti:

— vykonávanie činnosti na základe profesijného titulu, pokiaľ používanie takého titulu je vyhradené pre držiteľa diplomu podmieneného zákonmi, inými právnymi predpismi alebo správnymi opatreniami,

…“

9 Článok 2 smernice 89/48 stanovuje:

„Táto smernica sa bude vzťahovať na ktoréhokoľvek štátneho príslušníka členského štátu, ktorý si želá vykonávať regulované povolanie v hostiteľskom členskom štáte v samostatnom zárobkovom postavení alebo ako zamestnanec.

Táto smernica sa nebude vzťahovať na povolania, ktoré sú predmetom samostatnej smernice stanovujúcej opatrenia na vzájomné uznávanie diplomov členskými štátmi.“

10 Článok 4 smernice 89/48 stanovuje:

„1. Bez vplyvu na článok 3 [o práve štátnych príslušníkov iného členského štátu na začatie alebo vykonávanie regulovaného povolania] hosťujúci členský štát môže od uchádzača takisto požadovať:

…

b) ukončiť adaptačné obdobie nepresahujúce tri roky alebo podrobiť sa skúške spôsobilosti:

…“

Vnútroštátna právna úprava

Právna úprava týkajúca sa špecializácií vo farmácii

11 Právnu úpravu týkajúcu sa špecializácií vo farmácii tvorí kráľovský dekrét 2708/1982 o úprave špecializačného štúdia a udeľovaní titulu farmaceuta špecialistu (Real Decreto 2708/1982, por el que se regulan los estudios de especialización y la obtención del título de farmacéutico especialista), z 15. októbra 1982 (BOE č. 261, z 30. októbra 1982, s. 29994).

12 Článok 1 tohto dekrétu je formulovaný takto:

„Bez ohľadu na práva priznané osobám vzdelaným vo farmácii, iba držitelia diplomu farmaceut špecialista [‚farmacéutico especialista‘] vydaného ministerstvom školstva a vedy môžu používať titul farmaceut špecialista, vykonávať povolanie ako špecialista, alebo zastávať s týmto titulom zamestnanie u verejnoprávneho, alebo súkromnoprávneho subjektu.“

13 Článok 2 predmetného kráľovského dekrétu stanovuje:

„Získanie diplomu farmaceuta špecialistu je podriadené týmto podmienkam:

a) osoba je držiteľom diplomu o vzdelaní vo farmácii;

b) absolvovala v celom rozsahu príslušné špecializačné vzdelávanie podľa študijných plánov a stanovených programov;

c) absolvovala úspešne hodnotiace skúšky stanovené v oblasti.“

14 Podľa článku 3 kráľovského dekrétu 2708/1982:

„Za špecializáciu vo farmácii sú považované tieto špecializácie:

Prvá skupina. — Špecializácie vyžadujúce si najmä zdravotnícke vzdelanie:

…

— nemocničná farmácia

…“

Právna úprava preberajúca smernice 85/432, 85/433 a 89/48

15 Smernice 85/432 a 85/433 boli prebraté do vnútroštátneho práva kráľovským dekrétom 1667/1989 z 22. decembra 1989 (BOE č. 4, zo 4. januára 1990, s. 217).

16 Článok 1 tohto kráľovského dekrétu stanovuje:

„Diplomy, osvedčenia a iné doklady o vzdelaní, uvedené v prílohe I tohto kráľovského dekrétu a vydané štátnym príslušníkom členského štátu Európskeho hospodárskeho spoločenstva, ktoré spĺňajú kritériá určené v prílohe II, sa v Španielsku uznávajú na prístup k povolaniu farmaceuta, ako rovnocenné univerzitné diplomy o vzdelaní vo farmácii.“

17 Španielsky diplom uvedený v prílohe I predmetného kráľovského dekrétu je rovnaký, ako je diplom uvedený v prílohe smernice 85/433.

18 Smernica 89/48 bola do španielskeho práva prebratá kráľovským dekrétom 1665/1991 z 25. októbra 1991 (BOE č. 280, z 22. novembra 1991, s. 37916).

19 Článok 2 ods. 1 tohto kráľovského dekrétu stanovuje:

„Predpisy uvádzané v tomto kráľovskom dekréte sa uplatňujú na štátnych príslušníkov členského štátu Európskej únie, ktorí ako držitelia diplomu získaného v členskom štáte Únie chcú v Španielsku vykonávať samostatne, alebo ako závislú činnosť, regulované povolanie, pre výkon ktorého sa vyžaduje vyššie vzdelanie v trvaní aspoň troch rokov.“

20 Článok 3 bod a) tohto istého kráľovského dekrétu stanovuje, že „regulované povolania“ predstavujú všetky povolania vymenované v prílohe I predmetného dekrétu. Táto príloha neuvádza povolanie nemocničného farmaceuta.

Konanie pred podaním žaloby

21 Komisia zaslala Španielskemu kráľovstvu 19. decembra 2005 výzvu, ktorej predmetom bolo neprebratie týmto členským štátom smernice 89/48, pokiaľ ide o povolanie farmaceuta špecialistu.

22 Vo svojej odpovedi zo 17. marca 2006 Španielske kráľovstvo uvádzalo, že smernica 89/48 nie je na povolanie nemocničného farmaceuta uplatniteľná, keďže toto

povolanie je špecializáciou povolania farmaceuta, ktoré je upravené osobitným spôsobom smernicami 85/432 a 85/433, prebratými do španielskeho práva kráľovským dekrétom 1667/1989.

23 Komisia však nepovažovala túto odpoveď za postačujúcu a 4. júla 2006 zaslala Španielskemu kráľovstvu odôvodnené stanovisko, na ktoré tento členský štát odpovedal 12. januára 2007, teda po uplynutí lehoty stanovenej Komisiou v tomto odôvodnenom stanovisku opakujúc svoju argumentáciu založenú na tom, že smernica 89/48 nie je uplatniteľná na doklady o špecializácii v odvetví farmácie.

24 Keďže Komisia nepovažovala túto argumentáciu za presvedčivú, podala túto žalobu.

O žalobe

Argumentácia účastníkov konania

25 Komisia uvádza, že keďže článok 1 kráľovského dekrétu 2708/1982 vylučuje, aby držitelia diplomu vydaného v členskom štáte a uznaného za rovnocenný podľa článku 2 smernice 85/433 mohli používať titul farmaceut špecialista a v dôsledku toho vykonávať povolanie nemocničného farmaceuta, žalovaný členský štát neprebral smernicu, pokiaľ ide o toto povolanie.

26 Podľa názoru tejto inštitúcie na jednej strane tento doklad by mal byť kvalifikovaný ako „diplom“ v zmysle článku 1 písm. a) smernice 89/48, keďže je udelený určeným príslušným orgánom, osvedčuje minimálne trojročné nadstavbové štúdium a dokazuje, že jeho držiteľ disponuje kvalifikáciou požadovanou na vykonávanie povolania nemocničného farmaceuta v Španielsku. Na druhej strane povolanie vyhradené držiteľom diplomu farmaceuta špecialistu je regulovaným povolaním v zmysle článku 1 písm. c) smernice 89/48. Toto povolanie spočíva vo výkone regulovanej činnosti v zmysle článku 1 písm. d) tejto smernice, keďže prístup k nemu je podriadený držbe diplomu.

27 Komisia v tejto súvislosti poznamenáva, že smernica 89/48 nevylučuje, s výnimkou povolaní, ktoré sú predmetom osobitnej smernice o vzájomnom uznávaní, žiadne z regulovaných povolaní zo svojej pôsobnosti. Konkrétne neobsahuje žiadne ustanovenie, ktoré by bolo možné vykladať ako ustanovenie vylučujúce z jej pôsobnosti farmaceutické povolania alebo vo všeobecnosti zdravotnícke povolania. Zahrnutie takýchto povolaní do všeobecného systému uznávania diplomov neodporuje článku 47 ods. 3 ES, podľa ktorého postupnému zrušeniu obmedzení práva usadiť sa musí predchádzať alebo ho doprevádzať koordinácia podmienok pre výkon týchto povolaní. Uvedená smernica nemala za cieľ zaviesť systém automatického uznávania diplomov, ale zaviesť všeobecnú metódu umožňujúcu uľahčenie uznávania diplomov.

28 Okrem toho smernice 85/432 a 85/433 nie sú uplatniteľné na povolanie nemocničného farmaceuta, pretože sa týkajú iba diplomu farmaceuta. Smernica 85/432, ktorá

koordinuje podmienky vzdelávania na vydanie diplomu farmaceuta, na ktorý sa uplatňuje režim uznávania stanovený smernicou 85/433, sa podľa jej článku 3 netýka špecializácií v lekárnictve, a najmä v nemocničnom lekárnictve. Na druhej strane je diplom farmaceuta jediným diplomom, ktorý sa uvádza v prílohe smernice 85/433, pokiaľ ide o Španielske kráľovstvo.

29 Španielske kráľovstvo odpovedá, že povolanie nemocničného farmaceuta, ako špecializácia povolania farmaceuta, nepatrí do pôsobnosti smernice 89/48. Takéto povolanie môže byť upravované iba osobitnými predpismi, pretože článok 47 ods. 3ES zavádza výslovnú výhradu týkajúcu sa najmä zrušenia obmedzení výkonu farmaceutických povolaní. Takéto zrušenie v dôsledku toho nemôže byť vykonané všeobecným systémom uznávania diplomov uvádzaným touto smernicou.

30 Tento výklad je potvrdzovaný smernicami 85/432 a 85/433, ktoré zodpovedajú požiadavke spočívajúcej v stanovení osobitných predpisov o koordinácii právnych úprav týkajúcich sa určitých farmaceutických činností s cieľom umožniť vzájomné uznávanie dokladov o vzdelaní a diplomov z farmácie. Naopak, smernica 89/48, ktorá uvádza ako jedinú podmienku uznania diplomov minimálnu dĺžku štúdia, nemôže postačovať na zabezpečenie rešpektovania podmienky špecifickosti stanovenej článkom 47 ods. 3 ES. Z toho vyplýva, že za absencie osobitnej právnej úpravy prijatej v oblasti podľa článku 3 smernice 85/432, Komisia sa nemôže dovolávať smernice 89/48 na účely vytýkania nesúladu vnútroštátnej právnej úpravy so všeobecným systémom uznávania diplomov.

Posúdenie Súdnym dvorom

31 Obaja účastníci konania uznávajú, že smernice 85/432 a 85/433 sa neuplatňujú na diplom farmaceuta špecialistu, ktorý umožňuje prístup k povolaniu nemocničného farmaceuta. Z tohto výkladu však vyvodzujú dva odlišné dôsledky. Podľa Komisie, neexistencia osobitnej smernice znamená, že tento diplom patrí do pôsobnosti smernice 89/48, zatiaľ čo podľa Španielskeho kráľovstva, za absencie takejto smernice je potrebné prijať záver, že uznanie predmetného diplomu nie je upravené ani smernicou 89/48, ani iným predpisom sekundárneho práva.

32 V tejto súvislosti je potrebné najprv skonštatovať, že pôsobnosť smernice 89/48 nie je vymedzená v závislosti od odvetvia alebo typu predmetných diplomov. Z jej článku 1 písm. a) vyplýva, že táto smernica sa uplatňuje na akýkoľvek diplom vysokoškolského štúdia udelený na konci štúdia v nadväznosti na úplné stredné vzdelanie v trvaní aspoň troch rokov, ktorý jeho držiteľovi umožňuje prístup k regulovanému povolaniu.

33 Okrem toho, ako vyplýva z ustálenej judikatúry, povolanie sa má považovať za regulované v zmysle smernice 89/48, ak prístup k odbornej činnosti, ktorá predstavuje toto povolanie, alebo jeho výkon sú upravené zákonom, inými právnymi predpismi alebo správnymi opatreniami zavádzajúcimi systém, ktorého účinkom je výslovné vyhradenie tejto odbornej činnosti pre osoby spĺňajúce určité podmienky a zakázať prístup k nej osobám, ktoré ich nespĺňajú (pozri v tomto zmysle najmä rozsudky z 1. februára 1996, Aranitis, C-164/94, Zb. s. I-135, body 18 a 19, ako aj z 9. septembra 2003, Burbaud, C-285/01, Zb. s. I-8219, bod 45).

34 V prejednávanej veci je potrebné na základe vnútroštátnej právnej úpravy relevantnej vo veci konštatovať, že diplom farmaceuta špecialistu je diplomom vysokoškolského štúdia, ktorý umožňuje prístup k regulovanému povolaniu, a to povolaniu nemocničného farmaceuta.

35 Hoci nepopiera takúto kvalifikáciu diplomu a predmetného povolania, Španielske kráľovstvo zastáva názor, že keďže smernica 89/48 sa neuplatňuje na diplomy o špecializácii vo farmácii, nemá povinnosť zaviesť pre štátnych príslušníkov iných členských štátov možnosť prístupu k povolaniu nemocničného farmaceuta.

36 Takýto výklad smernice musí byť zamietnutý.

37 V tejto súvislosti je vhodné na úvod zdôrazniť, že právo na uznanie diplomov je zaručené ako vyjadrenie základného práva na slobodu usadiť sa v článku 43 druhom odseku ES. Podľa ustálenej judikatúry z tohto ustanovenia Zmluvy ES vyplýva, že členský štát rozhodujúci o žiadosti o povolenie vykonávania povolania, prístup ku ktorému je podľa vnútroštátnej právnej úpravy podmienený držbou diplomu o odbornom vzdelaní, musí zobrať do úvahy diplomy, osvedčenia a iné doklady o vzdelaní, ktoré zainteresovaná osoba nadobudla s cieľom výkonu toho istého povolania v inom členskom štáte, keď pristupuje k porovnaniu schopností osvedčených týmito diplomami so znalosťami a kvalifikáciou vyžadovanými vnútroštátnymi predpismi (pozri rozsudky zo 7. mája 1991, Vlassopoulou, C-340/89, Zb. s. I-2357, bod 16, a zo 14. septembra 2000, Hocsman, C-238/98, Zb. s. I-6623, bod 23).

38 Smernica 89/48, ako vyplýva z jej tretieho odôvodnenia, zavádza „metódu uznávania“ diplomov, ktorých sa týka. Stanovuje všeobecný systém uznávania diplomov o vysokoškolskom štúdiu, ktorý umožňuje prístup k regulovanému povolaniu, a teda k výkonu práva zakotveného Zmluvou.

39 Ako to Komisia pripomenula, smernica 89/48 nezavádza systém automatického uznávania. Hoci priznáva právo na prístup k regulovaným povolaniam, uvedená smernica podľa jej článku 4 písm. b) umožňuje hosťujúcemu členskému štátu požadovať od uchádzača, ktorý je štátnym príslušníkom iného členského štátu, ukončiť adaptačné obdobie alebo podrobiť sa skúške spôsobilosti, najmä ak sa obsah vzdelania a prípravy, ktoré nadobudol, podstatne odlišuje od toho, ktorý sa vyžaduje na získanie diplomu v hostiteľskom členskom štáte, alebo ak regulované povolanie v uvedenom hostiteľskom členskom štáte obsahuje jednu alebo viac regulovaných odborných činností, ktoré nie sú súčasťou regulovaného povolania v členskom štáte, z ktorého uchádzač pochádza alebo prichádza, a ak je odlišnosť medzi odbornými činnosťami v oboch členských štátoch charakterizovaná odlišným špecifickým vzdelaním.

40 Španielske kráľovstvo uvádza, že článok 47 ods. 3 ES v každom prípade vylučuje, aby smernica týkajúca sa zavedenia všeobecného systému uznávania diplomov mohla byť uplatňovaná na zdravotnícke povolania, keďže tento článok výslovne uvádza výhradu týkajúcu sa lekárskeho, zdravotníckeho a lekárnického povolania, ktoré nemôžu byť liberalizované za absencie predpisu týkajúceho sa „koordinácie podmienok pre ich výkon v jednotlivých členských štátoch“.

41 Toto tvrdenie je potrebné zamietnuť. Takýto výklad článku 47 ods. 3 ES by viedol nielen k neuplatňovaniu smernice 89/48, ale vo všeobecnosti k vylúčeniu práva štátnych príslušníkov Spoločenstva na uznanie diplomov o špecializácii vo farmácii, hoci toto právo vyplýva z článku 43 druhého odseku ES.

42 Naopak, článok 47 ods. 3 ES má za cieľ nie obmedziť dosah práva na uznanie diplomov, ale vyhnúť sa zavedeniu systému automatického uznávania diplomov na prístup k zdravotníckym povolaniam za absencie koordinácie ustanovení upravujúcich výkon týchto povolaní. Toto ustanovenie Zmluvy sa teda týka takéhoto systému, ktorý má byť vytvorený v súvislosti s postupnou harmonizáciou ustanovení týkajúcich sa výkonu predmetných povolaní.

43 Z toho vyplýva, že uznanie diplomov, ktoré umožňujú prístup k povolaniu nemocničného farmaceuta, patrí do pôsobnosti smernice 89/48 a že členské štáty majú zaviesť systém umožňujúci takéto uznanie podľa podmienok uvedených touto smernicou.

44 Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy je potrebné konštatovať, že Španielske kráľovstvo si tým, že neprijalo všetky opatrenia potrebné na prebratie smernice 89/48, pokiaľ ide o povolanie nemocničného farmaceuta, nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú z tejto smernice.

O trovách

45 Podľa článku 69 ods. 2 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže Komisia navrhla zaviazať Španielske kráľovstvo na náhradu trov konania a Španielske kráľovstvo nemalo úspech vo svojich dôvodoch, je opodstatnené zaviazať ho na náhradu trov konania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (druhá komora) rozhodol a vyhlásil:

1. **Španielske kráľovstvo si tým, že neprijalo všetky opatrenia potrebné na prebratie smernice Rady 89/48/EHS z 21. decembra 1988 o všeobecnom systéme uznávania diplomov vyššieho vzdelania udelených pri ukončení odborného vzdelávania a prípravy v dĺžke trvania aspoň troch rokov, pokiaľ ide o povolanie nemocničného farmaceuta, nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú z tejto smernice.**

2. **Španielske kráľovstvo je povinné nahradiť trovy konania.**

Podpisy